

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο Απόλλων» Καρδίτσας

5^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

πρόγραμμα

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

23-25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

Περιφέρεια Θεσσαλίας – Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας

Δήμος Καρδίτσας

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Καρδίτσας

Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Καρδίτσας

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας

Ένωση Πολιτιστικών Συλλογών Καρδίτσας

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Ευάγγελος Αυδίκος**, Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Βασιλική Κοζιού**, Επαιδευτικός-Πρόεδρος του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: **Δήμητρα Χαβδόουλα**, Υπάλληλος Ταχυδρομείου-γραμματέας του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας
ΤΑΜΙΑΣ: **Ευθυμία Γιώτη**, Εκπαιδευτικός-Ταμίας του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας

ΜΕΛΗ:

Απόστολος Μαγουλιώτης, Καθηγητής Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Χρήστος Παπακώστας, Λέκτορας ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών
Γεώργιος Ευθυμίου, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας
Μαρία Βαϊσπούλου, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Καρδίτσας
Έφη Μητσιάδη, Διευθύντρια Π/θμιας Εκ/σης Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας
Θωμάς Καρανίκας, Δ/ντης Β/θμιας Εκ/σης Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας
Δημήτριος Κοζιός, Αντιπρόεδρος του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας
Γεώργιος Τζέλλος, Εκπαιδευτικός- τ. Διευθυντής Δευτ/θμιας Εκπ/σης Καρδίτσας
Μαρία Καραμπινά, Εκπρόσωπος Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας
Κωνσταντίνος Ψημμένος, Αντιδήμαρχος Δήμου Καρδίτσας
Μανώλης Στεργιόπουλος, Ποιητής-Πρόεδρος Ενώσης Πολιτιστικών Συλλόγων Ν. Καρδίτσας
Έλσα Παπάζογλου, Κοινωνική Ανθρωπολόγος
Τζέλλα Σοφία, Καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ευάγγελος Αυδίκος, Καθηγητής, Τμήματος Αρχαιολογίας Ιστορίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Βασίλειος Αναγνωστόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Γιάννης Παπακώστας, Ομότιμος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν, Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας,
Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Απόστολος Μαγουλιώτης, Καθηγητής Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Μάνια Καπλάνογλου, Αναπληρώτρια καθηγήτρια Λαογραφίας Φιλολογικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών
Ελευθερία Δέλτσου, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας,
Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Γιώργος Θανάπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Λαογραφίας
Πηνελόπη Παπαλία, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας,
Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Γεώργιος Ευθυμίου, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας
Ζωή Μάργαρη, Ερευνήτρια Κέντρου Έρευνας της Ελληνικής Λαογραφίας Ακαδημίας Αθηνών
Μαρία Ανδρούλακη, Ερευνήτρια Β', Κέντρου Έρευνας της Ελληνικής Λαογραφίας Ακαδημίας Αθηνών
Βασιλική Γιακουμάκη, Λέκτορας Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας,
Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Χρήστος Παπακώστας, Λέκτορας ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών
Δάφνη Τραγάκη, Λέκτορας Ανθρωπολογίας της Μουσικής του Τμήματος Ιστορίας,
Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Κοτοπούλης Θωμάς, Σχολικός Σύμβουλος, Διδάκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών
Σουλτάνα Κοζιού, Φιλολόγος-Μουσικολόγος, Διδάκτορας Εθνομουσικολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Θανάσης Κούγκουλος, Διδάκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ελένη Μούστου, Συνταξιούχος Δημόσιος Υπάλληλος-Πρόεδρος Ε.Ε. του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας
Μαρία Μπάλλα, Πατρός-Μέλος Ε.Ε. του Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας
Έλσα Παπάζογλου, Κοινωνική Ανθρωπολόγος

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015

Αίθουσα Δημοτικού Κινηματοθέατρου

18.00-18.30 Διαπίστευση Συνέδρων

18.30-18.45 Χαιρετισμοί

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο

Πούχνερ Βάλτερ, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Τσιάκος Βασίλειος, Αντινομάρχης Περιφ. Ενότητας Καρδίτσας-Περιφέρεια Θεσσαλίας

Αλεξιάκος Φώτης, Δήμαρχος Δήμου Καρδίτσας

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

18.45-19.00: **Αυδίκος Ευάγγελος**, Καθ. Τ.Ι.Α.Κ.Α. του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
«Μοιρολογώντας και δοξολογώντας τους υπέρ πατρίδος πεσόντες»

19.00-19.15: **Γριβέλλας Λάμπρος**, τ. Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
«Οι κλέφτες των Αγράφων και το δημοτικό τραγούδι».

19.15-19.45: **Αικατερινίδης Γεώργιος**, τ. Διευθυντής του Κ.Ε.Ε.Λ.-Ακαδημία Αθηνών
«Οι Αη-Συμιώτες Μεσολογγίου: μια τριλογία ιστορίας, τραγουδιού, δρώμενου».

19.45-20.15: **Θεατρικό δρώμενο βασισμένο στο δημοτικό τραγούδι**
*«Του νεκρού αδερφού-Αυδοκία η παραλλαγή του τόπου μας»
 από το Θέατρο Ώφεις και το Δημιουργικό Εργαστήρι.*

20.15-20.30: *Παραδοσιακά τραγούδια από τη χορωδία του Κέντρου Ιστορικής και
 Λαογραφικής Έρευνας «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας.*

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΠΡΩΙ, 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015

Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Πινακοθήκης.

Προεδρείο.

Αικατερινίδης Γεώργιος, τ. Διευθυντής του Κ.Ε.Ε.Λ.-Ακαδημία Αθηνών

Μαγουλιώτης Απόστολος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Καρανίκας Θωμάς, Διευθυντής Δ/θμιας Εκ/σης Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας

09.00-09.15 **Κουγιουρούκη Αγγελική**, Παιδαγωγός-Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
 στο Trakya Universitesi (Edirne, Τουρκία)

Φαρμακίδου Μαρία, Ιστορικός- Μεταπτυχιακή φοιτήτρια
 στο Trakya Universitesi (Edirne, Τουρκία)

*«Η επανάσταση του 1821 και η εικόνα του Τούρκου στα
 Δημοτικά Τραγούδια της Θράκης».*

- 09.15-09.30 **Δρ Κούγκουλος Β. Αθανάσιος**,
Διδάσκων στο Trakya Universitetesi (Edirne, Τουρκία)
«Ο Τούρκος ως άλλος στα δημοτικά τραγούδια της Θράκης».
- 09.30-09.45 **Nicephor Herrantes**, Νεοελληνιστής-Μεταδιδακτορικός Ερευνητής στο
Πανεπιστήμιο SaoPaulo.
*«Το χειρόγραφο Πολίτη και η διεθνής του καπηλεία: ταυτίζοντας είκοσι
ελληνικά δημοτικά τραγούδια με τα ανά τον κόσμο αντίγρατά τους»*
- 09.45-10.00 **Πούχνερ Βάλτερ**, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
*«Ιστορικότητα και αρχετυπικοί μύθοι στο βαλκανικό δημοτικό τραγούδι.
Ο θεωρητικός προσδιορισμός μιας συγκριτικής προβληματικής».*
- 10.00-10.15 **Μπουκάλας Παντελής**, Συγγραφέας-Δημοσιογράφος
«Με αφορμή τον Αθανάσιο Διάκο»
- 10.15-10.30 **Παπακώστας Ιωάννης**, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
*«Μια άγνωστη χειρόγραφη συλλογή Δημοτικών τραγουδιών του 1842 από τον
Ανδρέα Λασκαράτο».*
- 10.30-10.45 **Μερακλής Μιχάλης**, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίων Ιωαννίνων-Αθηνών
*«Η συλλογή δημοτικών τραγουδιών του Π. Αραβαντινού και ο Γιάννης
Αποστολάκης».*
- 10.45-11.00 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.
- 11.00-11.15 Διάλειμμα- Καφές.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (Παράλληλη)

Αίθουσα Εκδηλώσεων Αρχαιολογικού Μουσείου

Προεδρείο

Αναγνωστόπουλος Βασίλειος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Βαϊοπούλου Μαρία, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Καρδίτσας

Μπώλος Παρμενίων, Φιλολόγος-Δοκιμογράφος

- 09.00-09.15 **Μπενάτσης Απόστολος**, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
«Οι κώδικες της τιμής και της ανεξαρτησίας στο δημοτικό τραγούδι».
- 09.15-09.30 **Αντωνίου Αντώνης**, Καθηγητής-Σύμβουλος Ελληνικού Ανοικτού
Πανεπιστημίου
«Οικονομικές πραγματικότητες στο δημοτικό τραγούδι».
- 09.30-09.45 **Θανόπουλος Γεώργιος**, Επίκ. Καθηγητής Λαογραφίας Πανεπιστημίου Αθηνών
*«Στιχουργήματα για την κρίση σε σύγχρονους λαϊκούς ποιητές και η λειτουργία
τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι».*

- 09.45-10.00 **Καπτανιάρης Αλέξανδρος**, Υπ. Διδάκτωρ Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου
Τσούκας Νίκος, Συγγραφέας-Γενικός Γραμματέας του φορέα πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός»
«Ήρθαν (ή κίνησαν) τα καράβια τα Ζαγοριανά: Το δημοτικό τραγούδι ως προφορική αφήγηση και μαρτυρία για την τεκμηρίωση της τοπικής ιστορίας».
- 10.00-10.15 **Δρ Ράπτης** Δημήτριος, Εκπαιδευτικός.
«Ιστορικές και κοινωνικές απηχήσεις στα δημοτικά τραγούδια».
- 10.15-10.30 **Δρ Ποντίκας Απόστολος**, Φιλολόγος-Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Δ/θμιας Εκ/σης.
«Μελέτη δημοτικού τραγουδιού στο κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον».
- 10.30-10.45 **Καφαλή Μαγδαληνή-Μαρία**, ΦοιτήτριαΤ. Ι.Α.Κ.Α. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
«Διαδοχικοί ανασχηματισμοί του δημοτικού τραγουδιού και συμφραζόμενα».
- 10.45-11.00 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.
- 11.00-11.15 Διάλειμμα- Καφές.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Πινακοθήκης.

Προεδρείο

Παπακώστας Ιωάννης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Μπουκάλας Παντελής, Δημοσιογράφος-Συγγραφέας

Λιάπης Κώστας, Συγγραφέας-Ερευνητής Τοπικής Ιστορίας

- 11.30-11.45 **Χαβδούλας Αλέξανδρος**, Καθηγητής Φιλολόγος
Σταυρίδου Εύχαρις, , Νηπιαγωγός
«Η σχέση του παραδοσιακού τραγουδιού με τη Βυζαντινή Μουσική: Ομοιότητες και διαφορές».
- 11.45-12.00 **Αναγνωστόπουλος Βασίλειος**, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
«Το τραγούδι του Αϊ-Γιώργη κι ένα ξεχασμένο έθιμο στη Μητρόπολη Καρδίτσας».
- 12.00-12.15 **Νάνος Παναγιώτης**, Λογοτέχνης-Ερευνητής Τοπικής Ιστορίας
«Οι γυναικάντρες: Η σπάνια επιλογή γυναικών που αρνούνταν το φύλο τους και γίνονταν άνδρες-μαρτυρίες μέσα από το δημοτικό τραγούδι»
- 12.15-12.30 **Δρ. Μάργαρη Ζωή**, Ερευνητρια Κ.Ε.Ε.Λ.-Ακαδημία Αθηνών
«Ν' ακούσ' ισύ προυτουσουργή κ' ισύ πρωτουκαγκιλευτή: Τραγούδια, χοροί και τοπική ιστορία».
- 12.30-12.45 **Σαχινίδης Κωνσταντίνος**, Δρ Κοινωνιολογίας του χορού.
«Ιστορικά τραγούδια και χοροί της περιοχής Ελασσόνας».
- 12.45-13.00 **Νίκου Βασίλειος**, Δικηγόρος.
«Οι χοηφόροι θρήνοι και η σημασία τους».

- 13.00-13.15 **Μπακαλάκος Θωμάς**, Συνθέτης
«Η εφαρμογή της νέας μουσικής μου πρότασης, κατά το τμήμα που αφορά στην αξιοποίηση της δημοτικής και λαϊκής μουσικής μας παράδοσης, ως πηγή έμπνευσης για τη σύνθεση μουσικής νουβέλας, έργων σύγχρονης ελληνικής μουσικής και ο ρόλος τους στη λειτουργία ενός ΠΟΛΥΤΕΧΝΟΥ παραγωγής λογοτεχνικών και εικαστικών έργων, με την ίδια αφετηρία».
- 13.15- 13.30 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ)

Αίθουσα Εκδηλώσεων Αρχαιολογικού Μουσείου

Προεδρείο:

Ζωγράφου Μάγδα, σ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών
Μητσιάδη Ευθυμία, Διευθύντρια Π/θμιας Εκ/σης Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας
Μαγόπουλος Βασίλειος, Δάσκαλος-Ερευνητής Τοπικής Ιστορίας

- 11.30-11.45 **Χείλαρη Αναστασία**, Διδακτορική Φοιτήτρια στην Ανθρωπολογία-Λαογραφία του Χορού
«Όταν ο χορός χάνει τα τραγούδια του και τα τραγούδια το χορό τους: Η περίπτωση του Τσακωνικού χορού»
- 11.45-12.00 **Σαλαπαδήμου Νίκη**, Συγγραφέας-Τ. Σχολ. Σύμβουλος.
«Στις ρίζες της δημοτικής ποίησης».
- 12.00-12.15 **Καγκελάρης Νίκος**, Απόφοιτος Κλασικής Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α.
«Γαμήλιοι θρήνοι: Σαπφώ (Fr. 109 Lp, Fr 104(a)LP)-Κάτουλλος (c. 62.20.5))-Νεοελληνικό δημοτικό τραγούδι».
- 12.15-12.30 **Μπώλος Παρμενίων**, Φιλολόγος-Δοκιμογράφος.
«Το πνεύμα της αγάπης στο Δημοτικό τραγούδι».
- 12.30-12.45 **Ευθυμίου Γεώργιος**, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας
Λάππα Βασιλική, Δασκάλα.
«Η παρόχθια ζωή μέσα από το δημοτικό τραγούδι».
- 12.45-13.00 **Κουμπούρα Αμαλία**, Φιλολόγος-Μάστερ Λαογραφίας
«Το παραφυσικό στην ελληνική δημώδη ποίηση».
- 13.00-13.15 **Παπαπολύκαρπος Χρήστος**, Ερευνητής-Λαογράφος.
«Εκ βαθέων εκχυλίσματα-Τα αθάνατα δημοτικά τραγούδια».
- 13.15-13.30 Ερωτήσεις- τοποθετήσεις.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ, 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Πινακοθήκης

Προεδρείο:

Δρ. Μάργαρα Ζωή, Ερευνήτρια Κ.Ε.Ε.Λ.-Ακαδημία Αθηνών
Ευθυμίου Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας
Σδρόλια Παρασκευή, Προϊσταμένη Τμ. Παιδείας, Αθλητισμού και δια Βίου μάθησης

- 18.00-18.15 **Κάντζου Νίκη, Νηπιαγωγός-Μάστερ Επιστημών Αγωγής-Συγγραφέας, Δρ Νικολούδη Τριανταφυλλιά**, Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής-Συγγραφέας.
«Αναβίωση των ανοιξιάτικων αγερμών στο νηπιαγωγείο: χελιδονίσματα και κάλαντα Λαζάρου με τη συμμετοχή των γονέων».
- 18.15-18.30 **Κοζιού-Κολοφωτιά Βασιλική**, Δασκάλα-Ερευνήτρια Τοπικής Ιστορίας.
«Το φυσικό περιβάλλον μέσα από το δημοτικό τραγούδι: μια πρόταση διδακτικής εφαρμογής».
- 18.30-18.45 **Δρ Γκαρτζονίκα Ελευθερία**, Σχολική Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής.
«Κριτήρια επιλογής δημοτικού τραγουδιού και μουσικής για τη διδασκαλία-μάθηση του ελληνικού παραδοσιακού χορού στην υποχρεωτική εκ/ση».
- 18.45-19.00 **Δρ Νάκη Στέλλα**, Φιλολογος-Εκ/κός Δ/θμιας Εκ/σης.
«Το δημοτικό τραγούδι στην εποχή μας: Η παρουσία δημοτικών τραγουδιών στα σχολικά εγχειρίδια Λογοτεχνίας της Δ/θμιας Εκ/σης».
- 19.00-19.15 **Ντούλια Αθηνά**, Σχολική Σύμβουλος Α/θμιας Εκ/σης
«Η παιδαγωγική και διδακτική αξιοποίηση του Δημοτικού τραγουδιού στο σχολείο. Μετασχηματισμοί, επιδράσεις, μεταπλάσεις».
- 19.15-19.30 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.
- 19.30-19.45 Διάλειμμα.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ)

ΣΑΒΒΑΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ, 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Αρχαιολογικού Μουσείου

Προεδρείο

Θανάπουλος Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Λαογραφίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Κοζιός Δημήτριος, σ. Εκπαιδευτικός-Αντιπρόεδρος Κ.Ι.Λ.Ε. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας
Τζέλλος Γεώργιος, τ. Διευθυντής Δευτ/θμιας Εκπ/σης Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας

- 18.00-18.15 **Λιάπης Κώστας**, Λαογράφος-Ερευνητής
«Η επανάσταση του 1821 στο Πήλιο μέσα από το τοπικό δημοτικό τραγούδι»
- 18.15-18.30 **Γεωργίου Στέφανος**, Κτηνίατρος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας-Μουσικός (λαϊκό βιολί)
«Χρήστος Πουρνάρας (1903-2003), ο τελευταίος από τους βιολιστές δημοτικής μουσικής στη Μαγνησία»

- 18.30-18.45 **Φιρφυρής Απόστολος**, Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος
«Εθνικοί ήρωες, λαϊκοί αγωνιστές και ιστορικά στοιχεία στα τραγούδια και στους χορούς της περιοχής Παλαμά Καρδίτσας»
- 18.45.-19.00 **Δρ Κονταλή Αθηνά**, Συνεργάτης Θεολογικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.
Ο παπα-Βλαχάβας στα δημοτικά τραγούδια της Θεσσαλίας»
- 19.00-19.15 **Ζάμπα Αγγελική**, Φιλολόγος-Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Ε.Κ.Π.Α.
«Μουσικές παραλλαγές του τραγουδιού του γιοφυριού της Άρτας, όπως αυτές επιβιώνουν στην τοπική κοινωνία».
- 19.15-19.30 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.
- 19.30-19.45 Διάλειμμα.

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ, 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Πινακοθήκης

Προεδρείο:

Γριβέλλας Λάμπρος, τ. Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Ψημμένος Κων/νος, Αντιδήμαρχος Καρδίτσας

Καραμπινά Μαρία, Ειδική Σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Καρδίτσας

- 19.45-20.00 **Αλεξίου Στέλλα**, Υποψήφια Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας
«Παρά του πρωτομάστορα την όμορφη γυναίκα»: Το γυναικείο κάλλος στην «Κυπραία» Μαρουλλού»
- 20.00-20.15 **Σκουλίδας Γ. Ηλίας**, Επίκουρος Καθηγητής Νεοελληνικής Ιστορίας ΤΕΙ Ηπείρου
«Οι Βαλκανικοί εθνικοί ύμνοι και οι στίχοι τους: συγκριτικές προσεγγίσεις στις εθνικές αφηγήσεις»
- 20.15-20.30 **Μαγόπουλος Βασίλειος**, Δάσκαλος-Ερευνητής Τοπικής Ιστορίας
«Ο αρχιληστής Γεώργιος Αντων. Ντουράκης ή Τσούκας και τα τραγούδια του»
- 20.30-20.45 **Φραγκάκης Γεώργιος**, Θεολόγος - Κάτοχος Μεταπτυχιακού Λαογραφίας
«Φωτιά στα χωριά της Βιάννου. Μια συμβολή στη δημιουργία δημοτικού τραγουδιού»
- 20.45-21.00 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ)

ΣΑΒΒΑΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ, 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Αρχαιολογικού Μουσείου

Προεδρείο

Γιαννέλλος Μένιος, Εκ/κός-Πρόεδρος Δημ. Συμβουλίου Δήμου Καρδίτσας
Στεργιόπουλος Μανώλης, Πρόεδρος Ένωσης Πολιτιστικών Συλλόγων Καρδίτσας
Χαβδόουλα Δήμητρα, Γραμματέας Κ.Ι.Λ.Ε. «Ο ΑΠΟΛΛΩΝ» Καρδίτσας

- 19.45-20.00 **Καλαντζής Χρήστος**, Φιλολόγος-Νομικός-Εκ/κός
«Δημοτικό τραγούδι και τοπική ιστορία: δυο τραγούδια, νεότερες δημιουργίες, για γεγονότα του 20ου αιώνα στη Μαγνησία και τη Στερεά Ελλάδα»
- 20.00-20.15 **Ζωγράφου Μάγδα**, σ. Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α.
«Χορεύουμε τα τραγούδια μας: Διαλεκτικές σχέσεις κίνησης-λόγου-μέλους στο παραδοσιακό-λαϊκό χοροστάσι»
- 20.15-20.30 **Αναλυτή Δήμητρα**, Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
«Το γυναικείο πρότυπο μέσα από το δημοτικό τραγούδι της Κεφαλονιάς»
- 20.30-20.45 **Δρ Κοζιού Σουλτάνα**, Φιλολόγος-Μουσικολόγος
«Ο κόσμος ένα τραγούδι: ιστορικές, κοινωνικές, ιδεολογικές αναπαραστάσεις του δημοτικού τραγουδιού»
- 20.45-21.00 Ερωτήσεις-Τοποθετήσεις.

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΙ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Πινακοθήκης

Προεδρείο:

Αντωνίου Αντώνης, Καθηγητής-Σύμβουλος Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
Τίκας Χρήστος, Εκπαιδευτικός
Γεννάδιος Ιωάννης, Αντιδήμαρχος Δήμου Καρδίτσας

- 10.00-10.15 **Πώτη Ευθυμία**, πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α.
«Η διδασκαλία παραδοσιακών χορών και τραγουδιών στο σχολείο και η διαθεματική προσέγγισή τους. Περιπτώσεις και χρήση των τοπικών τραγουδιών»
- 10.15-10.30 **Χαλδαϊάκη Ευαγγελία**, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Λαογραφίας
«Τα δημοτικά τραγούδια της Αίγινας μέσα από την ανέκδοτη συλλογή της Γωγώς Κουλικούρδη»
- 10.30-10.45 **Βεργή Ευρυδίκη**, Φιλολόγος- Κάτοχος μεταπτυχιακού
«Δημοτικά τραγούδια και Πηλιορείτικες ιστορίες»
- 10.45-11.00 **Αλεξίου Ελένη**, Φιλολόγος-Καθηγήτρια κλασικής κιθάρας-Master of arts in Education
«Στοιχεία δημοτικής ποίησης στο έργο του Μιχάλη Γκανά»
- 11.00-11.15 **Βατούγιου Στέλλα**, Φιλολόγος, Πτυχ. Σκηνοθεσίας Κινηματογράφου, Μεταπτ. Λαογραφίας Ε.Κ.Π.Α.
«Δημοτικό τραγούδι στις Αθηναϊκές σκηνές του τέλους του 19ου αιώνα»

- 11.15-11.30 **Ράπτου Θεοδοσία**, Δασκάλα-Μουσειοπαιδαγωγός-Μ.Εδ. στη δημιουργική γραφή
«...Έριχνα κι έναν ίσκιο κυπαρισσιού στην καρδιά μου: Η επίδραση του δημοτικού τραγουδιού στο έργο της Ζυράννας Ζατέλη»
- 11.30-11.45 **Δρ Δημουλάς Β. Κων/νος**, Επίτιμος Σχολ. Σύμβουλος Φιλολόγων
Εξάρχου Βασιλική, Τεχνικός Γεωπονίας- Δημ. Υπάλληλος
«Τα τραγούδια των γυναικών στα πρωτοϊστορικά πανηγύρια του σεληνόφωτος (βιοψυχολογική σύνδεση των περιοδικών κύκλων γυναίκας και φεγγαριού)»
- 11.45-12.00 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.
- 12.00-12.15 Διάλειμμα

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΙ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Αρχαιολογικού Μουσείου

Προεδρείο:

Δρ Γκαρτζονίκα Ελευθερία, Σχολική Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής
Κοτοπούλης Θωμάς, Σχολικός Σύμβουλος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών
Φωτάκης Κων/νος, Εκπαιδευτικός

- 10.00-10.15 **Μεντέτη Αντωνία**, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Λαογραφίας στο Ε.Κ.Π.Α.
«Μουσική πρόταση αξιοποίησης της δημοτικής μουσικής παράδοσης ως πηγή έμπνευσης για τη σύνθεση έργων σύγχρονης ελληνικής μουσικής»
- 10.15-10.30 **Δρ Ράπτου Ευαγγελία**
Φουλίδη Ξανθίπη, Υποψήφια Διδάκτωρ
«Κοιμάται η Καπετάνισσα, κοιμάται η καμήνη: Έμφυλες αναπαραστάσεις σε μοιρολόγια της Επαρχίας Ελασσόνας Θεσσαλίας»
- 10.30-10.45 **Τσούλα Βασιλική**, Ιστορικός Πολιτισμού
«Το δημοτικό τραγούδι και η συμβολή των Ρομά στη διαμόρφωση και τη διάδοσή του»
- 11.45-11.00 **Σπανός Κώστας**, Ιστορικός Έρευντής-Εκδότης «Θεσσαλικού Ημερολογίου»
«Το πρότυπο της γυναικείας ομορφιάς και η επιλογή της γυναίκας ως συζύγου στα θεσσαλικά δημοτικά τραγούδια»
- 11.00-11.15 **Φουσέκη Βαΐα**, Φιλολόγος-Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Λαογραφίας Ε.Κ.Π.Α.
«Το πρότυπο της Γυναίκας στα τραγούδια του γάμου στον νομό Καρδίτσας σύμφωνα με τα χειρόγραφα του Σπουδαστηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών»

- 11.15-11.30 **Στεργιούλη Ευανθία**, Ιστορικός-Δασοπόνος-Κάτοχος μεταπτυχιακού
Κρανιά Μαρίνα, Μουσικολόγος
«Ο διαχρονικός και πολύπλευρος ρόλος της γυναίκας μέσα από το δημοτικό τραγούδι ως μάνα, κόρη, αδελφή, αγωνίστρια...»
- 11.30-11.45 **Κουβούνας Θεοφάνης**, Γεωπόνος-Εκπαιδευτικός
«Κάτω στις άσπρες θάλασσες-Λαογραφία, παραδόσεις και ομολογίες για ένα δημοτικό τραγούδι στην επαρχία Αγιάς Λάρισας»
- 11.45-12.00 Ερωτήσεις- Τοποθετήσεις.
- 12.00-12.15 Διάλειμμα

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΙ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Πινακοθήκης

Προεδρείο:

Μερακλής Μιχάλης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αυδίκος Ευάγγελος, Καθ. Τ.Ι.Α.Κ.Α. του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Κοζιού-Κολοφωτιά Βασιλική, Εκ/κός-Ερευνήτρια Τοπικής Ιστορίας

- 12.15-12.30 **Τζέλλα Σοφία**, Καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής-Χοροδιδάσκαλος
«Ήρωες και κατακτητές: Η αποτύπωση στα τραγούδια των Καραγκούνδων της ευρύτερης περιοχής Παλαμά Καρδίτσας»
- 12.30-12.45 **Κλήμος Γεώργιος**, Δάσκαλος-Ερευνητής τοπικής ιστορίας
«Η πέρδικα στο δημοτικό τραγούδι ως σύμβολο ομορφιάς»
- 12.45-13.00 **Βαμβούρη Χριστίνα**, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Δράμας
Βλαχοδήμου Γεωργία, Φιλολόγος στη Δ/θμια Εκπαίδευση
«Διδακτική προσέγγιση της τοπικής ιστορίας μέσα από το δημοτικό τραγούδι: Η εγκατάσταση των προσφύγων στη Θάσο (1922-1923)»
- 13.00-13.15 **Σταθοπούλου Κατερίνα**, Φιλολόγος
«Λάιος λοχίας: από τον ηρωισμό στα χείλη του λαού»
- 13.15-13.30 Ερωτήσεις-τοποθετήσεις
- 13.30-13.45 **Ανακεφαλαίωση-Συμπεράσματα** 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου από τον Πρόεδρο **Αυδικο Ευάγγελο**, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Χορήγηση Βεβαιώσεων

Το δημοτικό τραγούδι
είναι η ποιητική και μουσική
έκφραση του λαού,
που συνταιριάζει στίχους,
τραγούδι και χορό,
για να θυμίσει συναισθήματα
και αξίες, να υμνήσει τη φύση,
να αφηγηθεί ανθρώπινες καταστάσεις,
γεγονότα και γενικά
όλες τις πτυχές της ζωής.

